

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ

DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ

ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ

Doküman Kodu:AY.PR.01

Yayın Tarihi:21/01/2015

Revizyon Numarası:2

Revizyon Tarihi:30/05/2023

SayfaNo/SayfaSayısı:1/8

1. AMAÇ

Hastane kaynaklı tüm atıkların (tıbbi, tehlikeli, cam, kağıt, plastik, metal, organik vb geri dönüşüm atıkları ile geri dönüşmeyen evsel nitelikli atıklar) ve tıbbi atıkların ‘‘Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği ’ne uygun olarak, çevreye ve kişiye zarar vermeden ayrı olarak toplanması, geçici depolanması ve taşınmasının sağlanmasında teknik ve idari esasları içeren bir yöntem belirlemektir.

2. **KAPSAM** :Hastanenin atık üreten tüm birimlerini, enfeksiyon kontrol hemşiresi, atık personelini ve üretilen atıkların yönetimini kapsar.

3. KISALTMALAR:

4. **TAEK**: Türkiye Atom Enerjisi Kurumu

5. TANIMLAR

6. **SORUMLULAR**: Dekan, Dekan Yardımcısı, Tüm Birimler

Evsel Nitelikli Atıklar:

Genel atıklar: Tüm idari birimler, hasta, doktor, hemşire odaları atıkları, hasta bakım üniteleri atıkları, enfekte olmayan tıbbi atıklar, flakonlar, ortamda oluşan ve organik olmayan atıklar bu gruba girer. Ambalaj, enfekte, patolojik, kesici ve delici, tehlikeli ve radyoaktif atıklar dışında kalan tüm atıklar genel atıklardır.

Ambalaj Atıklar: Tüm idari birimler, mutfak, ambar, atölye vb. yerlerden toplanabilen kontamine olmamış, geri dönüştürülebilir atıklar bu gruba girer. Cam, pil, serum ve ilaç şişeleri, tıbbi malzeme ambalajlamasında kullanılan kâğıtlar, idari birimlerde kullanılan kağıt atıklar bu gruba girer.

Tıbbi Atıklar:

Enfekte Atıklar: Enfeksiyöz ajanların yayılımını önlemek için taşınması ve imhası özel uygulama gerektiren atıklardır. Başlıca kaynakları şunlardır:

Kültür ve stoklar, enfeksiyöz vücut sıvıları, serolojik atıklar, pipet, petri vb. atıklar,

Kan-kan ürünleri ve bunlarla kontamine olmuş nesnelere

Bakteri ve virüs içeren hava filtreleri,

Kullanılmış eldivenler,

Enfekte vücut atıkları,

İzolasyon atıkları,

HAZIRLAYAN(.../.../...)	KONTROL EDEN(.../.../...)	ONAYLAYAN(.../.../...)
	Kalite Yönetim Direktörü	Dekan

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ

Doküman Kodu:AY.PR.01

Yayın Tarihi:21/01/2015

Revizyon Numarası:2

Revizyon Tarihi:30/05/2023

SayfaNo/SayfaSayısı:1/8

Patolojik Atıklar:

Anatomik atık dokular, organ ve vücut parçaları vb. tıbbi müdahale sırasında ortaya çıkan vücut sıvıları

Kesici ve Delici Atıklar: Batma-delme-sıyrık vb. yaralanmalara neden olabilecek atıklardır. Enjektör, diğer deri altı girişim iğneleri, lanset, bistüri, bıçak, serum seti iğnesi, cerrahi suture iğneleri, intraket, kırık cam, ampul, lam-lamel, kırılmış cam tüp, petri kapları vb.

Tehlikeli Atıklar: Fiziksel ve kimyasal özelliklerinden dolayı ya da yasal nedenler dolayısıyla özel işleme tabii olacak atıklardır. Başlıca kaynakları şunlardır:

Tehlikeli kimyasallar

Sitotoksik ve sitotoksik ilaçlar

Amalgam kapları

Farmasötik atıklar

Ağır metal içeren atıklar

Basınçlı kaplar

Radyoaktif Atıklar: Nükleer maddelerin tıbbi kullanımı sonucunda oluşan atıklardır. Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK) mevzuatına göre toplanıp uzaklaştırılır. Bu atıklar için Tıbbi Atık Kontrolü Yönetmeliği uygulanmaz.

Alıcı Ortam: Hava, su, toprak ortamları ile bu ortamlarla ilişkili çevreler (ekosistemler)

5.SORUMLULAR: Tüm personel atıkların kaynağında ayrıştırılmasından sorumludur.

6.FAALİYET AKIŐI:

Atıkların Birimde Toplanması ve Depolanması: Tıbbi, tehlikeli ve evsel atıkların oluşumunun ve miktarının kaynağında en aza indirilmesi esastır.

Evsel Atıkların Toplanması ve Depolanması:

Siyah renkli plastik torbalarda toplanırlar.

HAZIRLAYAN(.../.../...)	KONTROL EDEN(.../.../...)	ONAYLAYAN(.../.../...)
	Kalite Yönetim Direktörü	Dekan

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ

DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ

ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ

Doküman Kodu:AY.PR.01

Yayın Tarihi:21/01/2015

Revizyon Numarası:2

Revizyon Tarihi:30/05/2023

SayfaNo/SayfaSayısı:1/8

Evsel nitelikli atıklar ünite içinde sadece evsel atıklara ayrılmış taşıma araçları ile taşınarak geçici atık deposuna götürülür ve geçici olarak depolanır.

Tıbbi atık ile karıştırılmazlar. Yanlışlıkla karıştırılmaları durumunda tıbbi atık olarak kabul edilirler.

Ambalaj Atıkların Toplanması ve Depolanması:

Kontamine olmamaları şartıyla **mavi renkli plastik torbalarda** toplanırlar.

Serum ve ilaç şişeleri gibi cam ambalaj atıkları kontamine olmamaları şartı ile mavi renkli plastik torbalarda toplanırlar.

Kullanılmış serum şişeleri ambalaj atık kutusuna atılmadan önce, uçlarındaki lastik hortum, iğne gibi hasta ile temas eden kontamine olmuş materyalden ayrılır. Kontamine materyal diğer tıbbi atıklar ile birlikte toplanır.

Bitmiş pil veya bataryalar teknik atölyede bulunan atık pil kutusuna atılır.

Toplanan ambalaj atıkları ”**Ambalaj ve Ambalaj atıkların Kontrolü Yönetmeliği**” hükümleri doğrultusunda geri dönüşüm tesislerine teslim edilir.

Tıbbi Atıkların Toplanması ve Ünite İçinde Depolanması:

Tıbbi atıkların çevre ve insan sağlığına zarar verecek şekilde doğrudan veya dolaylı olarak alıcı ortama verilmesi yasaktır.

Sağlık personeli tarafından oluşumları sırasında, diğer atıklarla karıştırılmadan ayrı olarak biriktirilirler.

Tıbbi atıkların toplanmasında; yırtılmaya delinmeye, patlamaya, ve taşınmaya dayanıklı orijinal ve orta yoğunlukta polietilen hammaddeden sızdırmaz, çift taban dikişli ve körüksüz olarak üretilen, çift kat kalınlığı 100 mikron olan en az 10 kilogram kaldırma kapasiteli, üzerinde görülebilecek büyüklükte ve her iki yüzünde “**Uluslararası Biyotehlike**” amblemi ile “**DİKKAT TIBBİ ATIK**” ibaresini taşıyan **kırmızı renkli plastik torbalar** kullanılır.

Torbalar **en fazla ¾ oranında** doldurulur. Ağzıları sıkıca bağlanır ve gerekli görüldüğü hallerde her bir torba yine aynı özelliklere sahip diğer bir torbaya konularak kesin sızdırmazlık sağlanır. Bu torbalar hiçbir şekilde geri kazanılmaz.

Kesici ve Delici Atıklar:

HAZIRLAYAN(.../.../...)	KONTROL EDEN(.../.../...)	ONAYLAYAN(.../.../...)
	Kalite Yönetim Direktörü	Dekan

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ

DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ

ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ

Doküman Kodu:AY.PR.01

Yayın Tarihi:21/01/2015

Revizyon Numarası:2

Revizyon Tarihi:30/05/2023

SayfaNo/SayfaSayısı:1/8

- a. Kesici ve delici özelliği olan atıklar diğer tıbbi atıklarda ayrı olarak delinmeye, yırtılmaya, kırılmaya ve patlamaya dayanıklı, su geçirmez ve sızdırmaz, açılması ve karıştırılması mümkün olmayan, üzerinde “**Uluslararası Biyotehlike** “ amblemi ile “**DİKKAT KESİCİ VE DELİCİ TIBBİ ATIK**” ibaresi taşıyan plastik kutu içinde toplanırlar.

Kesici delici alet kutuları **en fazla ¾ oranında** doldurulurlar, ağızları kapatılır ve **kırmızı renkli plastik torbalara** konulur.

Kesici ve delici atık kapları dolduktan sonra kesinlikle sıkıştırılmazlar, açılmaz, boşaltılmazlar ve geri kazanılmazlar.

Tehlikeli Atıkların Toplanması ve Depolanması: 1.3. maddesinde belirlenen tehlikeli atıklar diğer atıklardan ayrı olarak toplanırlar. Bu atıklar kesinlikle kanalizasyon sistemine boşaltılmaz, doğrudan havaya verilmez. Düşük sıcaklıkta yakılmaz, evsel atıklarla karıştırılmazlar ve birlikte depolanmazlar. Ünitelerde oluşan tehlikeli atıklar, **Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği** hükümleri doğrultusunda geri kazanılır veya bertaraf edilir. (Bkz: **Tehlikeli Madde Yönetimi Prosedürü, Tehlikeli Madde Envanteri**)

Etiketleme: Toplanan torbaların üstüne hangi üniteden toplandığı, kimin topladığı, hangi tarihte toplandığı yazılmalıdır.

Tıbbi Atıkların Fakülte İçinde Taşınması: Tıbbi atıkların fakülte içinde taşınması ve geçici atık deposuna götürülmesinde aşağıdaki hususlara dikkat edilmesi zorunludur.

Tıbbi atık torbaları ağızları sıkıca bağlanmış olarak ve sıkıştırılmadan atık taşıma araçlarına yüklenir, toplama ve taşıma işlemi sırasında el veya vücut ile temastan kaçınılır. Atık torbaları asla elde taşınmazlar.

Çevre ve Orman Bakanlığından lisanslı ve özel giysileri olan elemanlar tarafından taşınıp geçici atık deposuna götürülürler.

Tıbbi atıklar toplanılan birimlerden tıbbi atık için bulunan **turuncu konteynırlarla** depolama alanına götürülür.

Turuncu konteynırlar tekerlekli, kapaklı, plastik, keskin kenarları olmayan, yüklenmesi, boşaltılması, temizlenmesi ve dezenfeksiyonu kolay materyalden yapılmıştır. **Turuncu konteynırların** üzerlerinde “**Uluslararası Biyotehlike**” amblemi ile “**Dikkat Tıbbi Atık**” ibaresi bulunur.

HAZIRLAYAN(.../.../...)	KONTROL EDEN(.../.../...)	ONAYLAYAN(.../.../...)
	Kalite Yönetim Direktörü	Dekan

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ

DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ

ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ

Doküman Kodu:AY.PR.01

Yayın Tarihi:21/01/2015

Revizyon Numarası:2

Revizyon Tarihi:30/05/2023

SayfaNo/SayfaSayısı:1/8

Tıbbi atıkların toplanması, taşınması ve geçici depolanmasından sorumlu temizlik personeli koruyucu ekipman olarak, kişisel kullanılan, **turuncu tulum, turuncu eldiven ve bot** giyer, yüz maskesi ve gözlük kullanırlar. Personelin periyodik sağlık taramaları Çalışan Güvenliği Komitesinin oluşturduğu “**Sağlık Taramaları Planı**”nda belirlenmiştir.

Tıbbi atıklar sorumlu temizlik personeli tarafından saat 16:00 dA düzenli olarak toplanır.

Tıbbi atıkların taşınması için hastanede bir atık asansörü bulunur.

Atıklar asansör ile I-kapısından geçici atık deposuna, tıbbi atık bölümüne bırakılır.

Tıbbi atıklar bertarafı için hizmet alımı yapılan şirket görevlilerine tartılarak teslim edilir..

Her gün atıkların tesliminden sonra konteynırların temizliği ve dezenfeksiyonu yapılır.

- Eldiven giyilir.
- Konteynırlar önce deterjanlı su ile yıkanır, arkasından 1 litreye 5 tane klor tablet atılarak (5000ppm) hazırlanan yıkama solüsyonu ile dezenfekte edilir.
- Eldiven çıkarılır, eller yıkanır.

Geçici Depolama: Atıklar bertaraf sahasına taşınmadan önce 48 saatten fazla olmamak üzere bu depolarda bekletilebilir. Bekleme süresi, geçici atık deposu içindeki sıcaklığın 4 derecenin altında olması koşuluyla bir haftaya kadar uzatılabilir.

Geçici Atık Deposu:

Geçici atık deposu iki kapılı, kapalı bir mekandır. Birinci bölmede tıbbi atıklar, ikinci bölmede ise evsel nitelikli atıklar depolanır. Deponun hacmi en az iki günlük atığı alabilecek boyutlardadır.

Deponun tabanı ve duvarları sağlam, mikroorganizma ve kir tutmayan, temizlenmesi ve dezenfeksiyonu kolay bir malzeme ile kaplıdır.

Depolarda yeterli bir aydınlatma ve havalandırma sistemi bulunur ve sıcak bölgelerde depo özel olarak soğutulur.

Depo kapıları dışarıya doğru açılır. Tıbbi atıkların konulduğu bölmenin kapısı **turuncu** renkte olup, üzerinde görülebilecek şekilde ve siyah renkli “**Uluslararası Biyotehlike**” amblemi ile siyah harfler ile yazılmış “**Dikkat Tıbbi Atık**” ibaresi bulunur. Kapılar daima temiz ve boyalı durumda olmalıdır.

HAZIRLAYAN(.../.../...)	KONTROL EDEN(.../.../...)	ONAYLAYAN(.../.../...)
	Kalite Yönetim Direktörü	Dekan

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ

Doküman Kodu:AY.PR.01

Yayın Tarihi:21/01/2015

Revizyon Numarası:2

Revizyon Tarihi:30/05/2023

SayfaNo/SayfaSayısı:1/8

Depo kapıları kullanımları dışında daima kapalı ve kilitli tutulur, yetkili olmayan kişilerin girmelerine izin verilmez.

Temizlik ekipmanı, koruyucu giysiler, atık torbaları ve konteynırlar geçici atık depolarına yakın yerlerde bulundurulur.

Taşıma esnasında tıbbi atık içeren atık torbalarında birinin patlaması halinde atıklar, iç içe iki poşete gerekirse üç poşete konulur.

Tıbbi atık içeren bir torbanın yırtılması veya boşalması sonucu dökülen atıklar el değmeden toplanır, sıvı atıklar ise emici malzeme (talaş) ile yoğunlaştırıldıktan sonra tekrar kırmızı renkli plastik torbalara konulur ve kullanılan ekipman ile birlikte atık deposu derhal dezenfekte edilir. (Bkz: **Geçici atık deposu temizlik talimatı**)

Kaza veya Yaralanma Anında Alınacak Önlemler ve Yapılacak İşlemler:

İğne batan yer derhal su ve sabunla yıkanmalıdır.

Vücut sıvılarının sıçradığı burun, ağız ya da cilt bölgeleri bol suyla temizlenmelidir. Gözlere bulaşma durumunda gözler su ile yıkanmalıdır.

Kesici-delici alet yaralanmasından sonra yaranın sıkılarak kanatılması ya da bir antiseptikle temizlenmesi maruz kalan kişide enfeksiyon riskini azaltmadığından yapılmamalıdır.

Yaralanmalarda çamaşır suyu gibi kostik ajanlar kesinlikle yaralanma bölgelerine sürülmemelidir.

Yaralanmadan sonra Enfeksiyon Kontrol Komitesi hemşirelerine başvurulmalıdır **Yoluyla** Temas ve yaralanma sonrası yapılacak takip ve tedavi işlemleri EKK Başkanlığının belirleyeceği kararlar doğrultusunda gerçekleştirilir.

Tehlikeli atık kapsamındaki bir maddeyle temas olduğunda “**Tehlikeli Madde Yönetimi Prosedürü ve Envanteri**”ne göre işlem yapılır.

7.İLGİLİ DÖKÜMANLAR

Tehlikeli Madde Yönetimi Prosedürü ve Envanteri

Geçici atık deposu temizlik talimatı

HAZIRLAYAN(.../.../...)	KONTROL EDEN(.../.../...)	ONAYLAYAN(.../.../...)
	Kalite Yönetim Direktörü	Dekan

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ

Doküman Kodu:AY.PR.01

Yayın Tarihi:21/01/2015

Revizyon Numarası:2

Revizyon Tarihi:30/05/2023

SayfaNo/SayfaSayısı:1/8

Sağlık Taramaları Planı

HAZIRLAYAN(.../.../...)	KONTROL EDEN(.../.../...)	ONAYLAYAN(.../.../...)
	Kalite Yönetim Direktörü	Dekan